

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 29.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjake s poštarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 tilira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
17. srpnja 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplačena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Nova uredba u vatrogasnom društvu.

U svoje smo vrijeme javili, da je na pošljednoj glavnoj skupštini ovoga društva zaključeno, da se unutar vatrogasne čete osnuje potporna blagajnica. Za ovaj zaključak, koji je naišao na opće odobrenje, govorili su važni razlozi.

Naši vatrogasci, kako je poznato, vrše uzorno svoje dužnosti stojeći na braniku imutka naših općinara. Kako njihov rad može biti na požarištu opasan, može pojedincima nanijeti i osjetljivih pošljedica. Već prije sedam godina dala je društvena uprava o trošku druž. blagajnice osigurati sve vatrogasce za slučaj nesreće ili smrti zadobijene u gasilačkoj službi. Ove godine pošlo se korak dalje. Vatrogasci u najvećem dijelu nijesu ljudi, koji bi bili tako situirani, da bi mogli bez skrbi gledati u budućnost, na časove, kad ih zadesi bolest i na drugi način, a ne tek na garištu. Tu treba platiti liječnika, ljekarnicu, treba namaći bolju hranu, a prihoda ni otkuda, jer im uslijed bolesti ispane iz ruku gotovo svaka zasluzba kao obrtnika. Vremena bivaju sve teža, tereti se jedva snose, a život danomice biva skuplji. Trebalo je dakle pomišljati, da se uredi u društvu potporna blagajnica, koja bi vatrogascima u slučaju bo-

lesti pripomogla, a u slučaju smrti pružila neku potporu obitelji. Na osnovu zaključka glavne skupštine, koja je ovlasila odbor da uredi pravilnik i privede u život rečenu instituciju, održana je prošle sedmice odbora sjednica, koja je u cjelosti prihvatila pravila, pa je tako ova nova uredba stupila u život. Nastojalo se kod toga na to, da se odredi što manja upisnina i olakša vatrogascima uplaćivanje nedjeljnih prinosa. A da se odmah poda i neki financijski osnov blagajnici votirana je odmah iz glavne druž. blagajnice pripomoć od 100 K.

Svaki član vatrogasne potpome blagajnice plaća 2 K upisnina te prinosa po 20 fil. na nedjelju. Za ovo uplaćivanje imade pravo na potporu od 1 K na dan za vrijeme bolesti, te besplatno liječnika i ljekarije. U slučaju smrti pripada mu pogreb- nina od 60 K.

Društvenim liječnicima izabrani su gg. Dr. Krnic i Dr. Juratović, koji su sobzirom na humanitarnu svrhu društva, pristali na minimalni honorar kod pružanja liječničke pomoći, pak ovaj njihov čin valja samo s pohvalom istaći. Blagajnikom je g. Janko Kompare, a odbornicima od izvršujućih članova izabrani su gg. Franjo Dollar, Franjo Strmol i Janko Zorman. Ostali članovi ovog odbora jesu u smislu pravilnika svi članovi zapovjedništva, odnosno upravnoga odbora.

Ovako je uređena za početak ova blagajnica. Budu li sredstva dopuštala, moći će se s vremenom i veće pogodnosti podavati članovima. Svakako će glavna blagajna svake godine pridonijeti za potpurnu najmanje stotinu kruna, čime će se također pridonijeti postepenom jačanju potonje blagajnice. Ako je i dosada vatrogasno društvo stajalo na čvrstim nogama, s ovom uredbom jamačno će privući u svoje kolo još i novih članova. Naše gradjanstvo će bez sumnje jednako obradovati ova uredba, koja ide za jačanjem snage jednog humanog društva kao i same članove. I kako je ono godj dosele podupiralo ovo društvo, tako mu jamačno ne će da uskrati ni dalje svoje potpore.

No nešto bismo ipak ovdje morali primijetiti. U Samoboru imade još dosta kuće vlasnika, koji nijesu ni utemeljitelji ni podupirajući članovi vatrogasnog društva. Priznajemo, da ih imade i takovih koji bi teže najednom smogli 4 K članarine. Ovima se sad pruža lijepa prilika, da kao kuće vlasnici ipak pomognu vatrogasnom društvu i da postanu dobročinitelji društva, koje radi jedino u njihovu korist. Neka manje imućni — koji ne mogu biti utemeljitelji ni pomažući članovi društva — daruju za potpurnu blagajnicu 1 K na godinu i učinili su lijepo djelo: pomogli uolažiti nevolju vatrogasaca, kad ih zadesi bolest. M

Prve samoborske novine.

Piše Josip Milaković.

Badava ga moj drug sjeća, kako to nije kavalirski, uzalud mu dokazujemo, kako u nas još ima novaca (— imali smo svaki za sekser sitniša —), ne da se on ni osiliti, već nam zatvori ispred nosa dućan. Poslije bi, susrevši nas na sokaku, prošao kraj nas fićukajući, kao da nas ne pozna, a kad smo mu se pritužili, da nije korektno postupao, izgudio nas na pasje ime — dašto i onda ne misleći ozbiljno, — što se pačemo u igru, koje ne razumijemo i t. d. Njemu ne bijaše odista do novaca, on je tek volio na čas uživati, videći nas u nevolji i moćći nas negdje kriomice, kako se izgubivši novac šaljamu oko njegove kuće, izgledajući ga, kad li će doći u dućan, da ga zamolimo, neka bi nam predujmio koji sekser, s kojim smo i opet s njim započinjali igru — dašto vazda s istim uspjehom. No on bi nam za to, kad se je već dosta nauživao gledajući naše nove redaktorske brige i neprilike, vratilo natrag naše pare, često i sa — kamatama. Tako buran bijaše prvi tečaj naše Ljubice, ili pravije rečeno: uredničkog joj osoblja.

II.

Ljubica je izlazila i narednih praznika, no u većem obliku i opsegu a litografirala se u Zagrebu u litografiji Fraissvoj. Svaki broj imao je 16 stranica. Tu mi suragjivao i moj dobar prijatelj Janko Lea-

kovar. Nemam doduše ni jednog istiska, ali se sjećam, da mi je spjevao za Ljubicu ciklus vrlo dirljivih pjesmica: Pred samrću. Janko bijaše vazda vrlo idealan mladenac, koji je vrlo rado snatrio. Prava pjesnička priroda. Nosio je dugu kosu, a na glavi vazda mu crni široka krila šešir. I u tom tečaju javijam se ja i opet novim romanom: „Djevojka sa dva srca“, ni ne brineći se, što li će reći moji Samoborci, gdje li je nastavak „Pošljedne želje“. Sjećam se, da je taj roman opsezao oko 40 sitno pisanih araka i pok. Janko Kamenar bio bi ga tiskao u Hrvatskom domu, da nije bio tako opsežan. No taj mi roman donese te godine i vrlo nemilo iznenagjenje. Kako je moj graničarsko strogi prof. Šajatović dolazio — boraveći o praznicima u Samoboru — i u čitaonicu, nabasa mojom nesrećom i na Ljubicu, te tu vidje i moju djevojku sa dva srca. On me dašto prvom prilikom, kad se na njemačkom satu učila partija o romanu, prozva i upita, šta je roman. Moj je romanopisac nešto, što je teškom mukom nabubao, istresao, ali nije to našem Hklopu, kako ga zvasmo poradi jednog oka, dosta, već okreni ponešto pitanje, a ja se ušeprijljo i zapleo se ko pile u kućine. Sie wollen Romanen schreiben? kriknu strašnim glasom moj nesmiljeni po ocu mi zemljak (Zumberčanin). Ojtera me na mjesto i zapisa mi porad moje Djevojke sa dva srca — ta bez srca osmicu, koja me se do kraja godine držala ko čičak. Od toga doba prestadoh pisati romane. Bijaše mom romano-

pisicu tada od prilike toliko godina ko Viktoru Hugu, kad je napisao svoj prvi roman. I, si vis parva componere magnis, dok Hugo u tim godinama otpočinje romanom svoju karijeru, nesretni samoborski romanopisac već ju je završio.

Tih fertja priredila je Hrvatska Matica u sporazumu sa slovenskim štajerskim rodoljubima u rodnom mjestu Vrazovu Cerovcu u spomen pjesnikove 70 godišnjice slavije, na koje se spremala pjevačka društva i mnogi književnici i odličnici iz svih hrvatskih krajeva. Onamo će i samoborska Jeka. Jedne večeri sabralo se u kući mog krsnog kuma čestitog starine Josipa Melničaka lijepo društvance samoborskih odličnika i razgovaralo o toj proslavi. Bijaše tu i Ljubičin mecena naš Karl, koji se bijaše plaho zaljubio u krasnu kćerku domaćinovu Petronilu. On će odjednom onim poznatim uzdignutim glasom, iza kojega se uvijek krija šala, što su odavale huncutske mu oči: „Gospodo! Ne bi li to bila po nas sramota, da ne budne ondje zastupana naša Ljubica, koja nosi ime Vrazovog ideala! I urednik Ljubice mora onamo, da u Ljubici opiše Vrazovu svečanost!“ I izvadi par forintača, te ih baci pred mene. „Tako valja!“ odobri taj prijedlog milim posmjehom zlatna duša naš Franceković i dade peticu. U džep segnu i moj djeđ, moj kum i ostali i u jednom času ležalo preda mnom dotle još nikad nevigjena svota, ta golema hrpa banki. Bijaše nešto preko 30 forinti.

(Nastavit će se.)

ćemo imena ovih članova krunaša rado donijeti u listu, a vatrogasci će im jamačno biti zahvalni za svaki takav čin. — Tko radi za napredak vatrogasnog društva, taj čuva i brani svoju vlastitu imovinu!

Domaće vijesti.

Promjene u hrv. franjevačkoj provinciji sv. Ćirila i Metoda. Na provincijalnoj kongregaciji, koja se održala na Trsatu 5. i sljedećih dana mjeseca srpnja pod predsjedanjem današnjeg provincijala veleč. g. o. Romualda Jereba proveden je sljedeći raspored za samoborski samostan: O. Akurz Križan, praesidens, O. Efreim Turk, O. Vid Vajdić, Broj laika 4.

Osobna vijest. Odlični slavenski književnik i gorljivi pobornik oko sloge Slovenaca i Hrvata, g. dr. Fran Hešić stiće će skorih dana u Samobor na ljetovanje.

Vojnička vijest. Gosp. natporučnik izv. službe Josip vitez Korvin, poznati izumilac motornog čamca, premaknut je na čast kapetana. Srdačno čestitamo.

Za družbu sv. Ćirila i Metoda darovali su gg. Ladislav Rafaelis, Stevo Vojvodić i dr. Vaso Vučković 3 K, a za društvo za poljepšanje Samobora 1 K.

Za spomenik Vrazovoj Ljubici darovali su: „Družba braće hrv. Zmaja“ u Zagrebu 100 K; poglavarstvo slob. i kr. poveljenog trgovišta Samobor 50 K; klub „Saletl“ iz Zagreba prigodom zdravice domovini 11 K; po 5 K: g. Ljudevit Nova, kr. sudb. vijećnik u Zagrebu i g. Franjo Bahovec; g. Vujnović 2 K.

Gospodjice Fanika Budi, Marica Budi, Berta Erbežnik, Nadica Kleščić, Olga Ključec, Fanika Pauše, Dragica Rozman, Rezika Sirovica, Ivka Šetin i Vjera Zec sakupile su prodajom ulaznica K 334'30.

Preplatili su gg.: N. N. 12 K; po 10 K: Stjepan Brzec i dr. Dušan Popović; po 6 K: Fran Ivanuš i Franjo Reizer st.; gdja Krnic K 5'50; po 5 K: Ana pl. Cuvaj, Rudolf Hirschl, Presečki; po 4 K: pl. Frigan, Fran Hrčić, Muzler, Rauer; po 3 K: Kuralt, Mišo Mikšić, Georgijević; po 2 K: Franjica Aralo, Ivan Budi, Crkvenec, dr. Horvat, Ana Sušnik; po K 1'50: Lončarević i Pavlović; po 1 K: Brenner, Cesar, Cvijanović, dr. Deželić, dr. Divković, Flesch, Forko ml., dr. Frangeš, Franz, Geček, Helbet, Karlin, Kiepack pl. Nikola, Ključec, Kogoj, vit. Korvin, Laszowski, Lesec, Levičar, Levak, Lončarić, dr. Marković, Mikec, Oberlinter, Prejac, Rožić, Rumenić, Saurer, Sebastian, Szentgyörgy, dr. Sibenik, Simončić, Šoić, Tunković, Weber Artur, Weber Adolf; po 50 fil.: Rožić, Tončić, dr. Heim.

Plemenitim darovateljima izriče odbor ovime najusrdniju hvalu.

Iz izvještaja o stanju uprave u županiji zagrebačkoj za g. 1909. vadimo još ove podatke: U području samoborskog kotara izdano je u prošavšoj godini 60 tuzemnih putnica, 121 služinska knjiga, 288 dozvola za kupovanje baruta, 8 oružnih listova, 56 dozvola za posjedovanje oružja, 3 glazbene dozvole. Pod sigurnom pratnjom otpremljena je iz našeg kotara 1 osoba, a 28 stoji pod redarstvenim nadzorom.

U Ameriku i prekomorske zemlje iselilo se god. 1909. u svemu 1366 osoba, od kojih je 111 bilo ženskinja.

Broj školskih obavezanika iznosio je 1602 dječaka i 1313 djevojčica, što se svagdanje škole tiče, a u opetovnicu je bilo obavezano pohađati 352 dječaka i 363 djevojčice. Od toga je polazilo 1758 svagdanju školu, opetovnicu 256. Nije dakle polazilo u svemu 1253 na školu obavezane djece. Popriječno na jednu školu u našem kotaru dolazi 308 obavezane djece, odnosno 182 polazeće, na jednog učitelja popriječno 111 djece.

Cijepljeno je u kotaru 1245 djece, docijepljeno 697. Na trachomu (očnom žaru) bilo je bolesnih 17. Najviše ovu bolest uva-

žaju radnici vraćajući se iz Amerike i nakužuju članove svoje obitelji. Uspjeh ambulantskog liječenja ove bolesti nije poželjan i to s razloga, jer se slabo pohađa, a k tomu dolazi još i nemar, te neposluh spram oblasnih odredaba.

Izvještaj spominje, da osim u Karlovcu i Samoboru nema u cijeloj županiji ni nemoćnice ni ubožišta, a niti zaklada, koje bi se u tu svrhu mogle upotrijebiti. Pomanjkanje nemoćnica je razlogom, da sve više rastu bolnički troškovi, jer se usprkos sve strogosti bolesnici s kroničkim i zastarjelim bolestima primaju u bolnice, a time zdravstvenoj zakladi nanose veliki troškovi.

Zdravstvene prilike u prvoj polovici ovoga mjeseca bijahu kao malo kada vrlo povoljne. Od priljepljivih bolesti nije bilo niti jednog slučaja, niti u Samoboru a niti u kotaru samoborskom. Začudo je da uslijed neprestanih kiša i zla vremena nema nikakvih bolesti u većoj mjeri, kako to obično biva, kad je takova mokra godina. Ljetovališni gosti mogu biti sasvim umireni radi svoje djece, jer već dulje vremena u samom Samoboru nije bilo nikakove epidemije. Temperatura je bila uvijek konstantna, pak se je moglo kupati, premda je kiša svaki dan padala, a u hydropatičkom zavocu mogli su se bolesnici podvrci raznim procedurama sa vodom i inom specijalnom liječenju. Nadati se je, da će sada nastati vrući ljetni dani, pak će naše ljetovalište očititi mnogi i mnogi koji ga ne poznadu koliko je ugodno baš u ovim nastajućim vrućim danima. Dr. K.

Izlet na Okić. Da se ljetovišnim gostovima pruži prilika upoznati se s prirodnim krasotama samoborske okolice, priredjivat će kao svake godine tako i ljetos samoborski sportski klub „Šišmiš“ izlete u okolicu Samobora.

Prvi takav izlet bit će u srijedu dne 20. o. mj. na stari romantički grad Okić. Tko bi tome izletu želio prisustvovati, neka se prijavi u tiskari g. Slavka Šeka do utorka dne 19. do 12 sati o. podne.

U slučaju nepovoljnog vremena odgađa se taj izlet na četvrtak.

Iz vatrogasnog društva. Zapovjedništvo čete podijelilo je zlatnu vrpicu za petogodišnju revnu i aktivnu vatrogasnu službu Stjepanu Tonšetiću, kožarskomu pomoćniku.

Na sveslavenski sokolski sastanak u Sofiju pošli su bili u ime samoborskog „Sokola“ braća Stjepan Fresl, Vjekoslav Sirovica, Stjepan Šoić i Gjurko Žitković.

† **Ema Bračun**, udova postolarskog obrtnika, umrla je ovdje 11. o. mj. u 73. godini svoga života, te je pokopana u srijedu uz saučesće općinstva i bratovštine članova sv. Filipa i Jakoba. Počivala u miru!

† **Franjo Švarić**, pismonoša i posjednik, umro je ovdje u petak noć nakon duge i teške bolesti u 61. godini svoga života. Pokojnik ostavlja iza sebe udovu s troje neopskrbljene djece. Sprovod mu je bio jučer uz saučesće brojnog općinstva. Laka mu zemlja!

Gradjevnu dozvolu zamolio je g. Ivica Budi za gradjenje mesnice. Na mjestu, gdje je sada njegova mesnica, gradit će samoborska štedionica vlastitu zgradu, uslijed toga kani Budi premjestiti mesnicu na vlastito zemljište, odnosno kućište na medji zemljišta Franje Budija i Petra Šuteja. Ujedno je zamolio za dozvolu gradnje mosta preko Gradne, koji bi se zaozao iza Matijašičeve kuće prema kući gdje Cizi a koji je on voljan o vlastitom trošku podići, jer mu bi bio za bolji promet nuždan. Most bi bio samo za pješake. Uslijed ove zamolbe izaci će iduće sedmice gradjevni odbor zastupstva sa kot. inžinrom na lice mjesta, da odluči, može li se rečena dozvola podijeliti, a naročito glede mosta, kojeg obećaje g. Budi ukusno graditi.

Vozarski cjenik. Već se i pisalo i govorilo o potrebi novog vozarskog cjenika u Samoboru. I radi općinstva i radi samih fijakera ovo je od nužde, da se izbjegne

prigovorima i pritužbama s raznih strana. Lane je i postignut sporazum glede voznih cijena između fijakera kod oblasti, ali je potrebno i to, da taj novi cjenik imade svaki vozar uza se. Tomu će ovih dana biti udovoljeno, a svatko, tko će htjeti upotrijebiti kola moći će se iz cjenika uvjeriti, kolika vozna pristojba otpada za pojedina mjesta.

Lenardsko proštenje održaje se danas u Kotarima. Susjedne Slovenke već su jučer kroz Samobor hodočastile onamo pjevajući ulicama pobožne popijevke.

Smrt u opć. kamenolomu. Franjo Hofer iz Ruda radio je u petak u opć. pješčaniku, gdje se najednom na nj strovali ovelik kamen i zadade mu takih ozljeda, da je na mjestu ostao mrtav. Prizvani kot. liječnik dr. Krnic mogao je samo konstatovati smrt. Nesretni Hofer navršio je jedva 28 godina, oženjen je istom dvije godine i otac je jednog djeteta.

Krivotvorio putovnicu. Stjepan Kovačić, sejjak iz Podgradja, falzificirao je datum na svojoj putovnici „produljivši“ ju za godinu dana. Presudjen je oblasno na 21 dan zatvora i 40 K globe.

Kradje na groblju. Tuže nam se iz gradjanstva, da sa pojedinih grobova na župnom groblju nestaje cvijeća, jer ga nečija alobna ruka trže odanle. Ne bi li redarstvo malo pripazilo, te naučilo štetočince da se okane ovog odvratnog djela.

Ispijao mu pomalo vino. Sejjak Imbro Levak iz Slanog dola opazio je, da mu već od 1. veljače o. g. nestaje malo pomalo vina iz bačve u njegovoj klijeti. Budući da mu je stvar bila sumnjiva, prijavio je slučaj oružništvu, koje je izvidilo, da je ovu krađu počinjao njegov imenjaka Alojz Levak, iz istog sela kbr. 31. — Počinitelj je prijavljen kr. kot. sudu.

Prekinuo žicu od željez. brklje. Janko Resić u Horvatima prekinuo je namjerice ne zna se s kojeg razloga — žicu od brklje na željezničkoj pruži između Leskovca i Zdenčine. Time je prouzročio željeznici štetu od 15 K. Prijavljen je kr. kot. oblasti.

Izgrečno ponašanje. Juro Travnikar iz Biata češće se opija praveći izgrede u noćno doba. Neki dan došavši pred stan Janka Petelina stao je lupati po njegovim vratima vičući: „Hodi, stari, van, da ti otvorim čreva“. Petelin je opazio, da je Travnikar bio oboružan štitom i kolcem. Osim toga je prijavljeno, da imade u svojoj baraci 2 samokresa. Radi izgrede i nepovlasnog nošenja oružja postupat će protiv Travnikara kotarska oblast.

U svadji umrla. Dne 11. o. mj. pječkale su se susjede u obližnjem selu Vrbovcu Taža Mihelić 60 g. stara i E. Lastović radi obiteljskih stvari. U kavgi i prepirci polila je Lastović Tažu Mihelić sa gnojnicom, a kad se ova nije htjela umiriti, bacila joj je lonac u glavu. Od silne duševne uzrujanosti otišla je ova jedno 150 koraka daleko u vrt gdje je klonula i pozlila joj. Nato su ju ukućani kući odnijeli, jer je pala u nesvijest, te je nakon kratkog vremena i preminula. Sučbeno-liječničkim očevidom ustanovljeno je, pošto je Taža Mihelić bila u godinama, imala gušu na vratu i dosta debela bila, da je ista umrla uslijed prvotne kljenuti srca uslijed silne srdžbe i duševne boli. E. Lastović odgovarati će sudu, budući da je ona dala povoda njezinoj smrti.

Umrla u Samoboru od 10. do 17. srpnja.

Ema Bračun, udova postolara, 73 god. Gajeva ulica br. 11, od kapi.

Franjo Švarić, pismonoša, 61 god. Samostanska ulica, od paralize.

PROSVJETA.

Novinstvo o Vrazovom broju našeg lista. Osim listova, koje smo već u posljednjem broju spomenuli, osvrće se na

naš list i osječka „Narodna Obrana“, koja piše:

U spomen 100-god. Vrazovog nardjenja izdao je „Samoborski List“ (tjednik) posebni „Književni prilog“. Na čelu lista odštampana je slika Julijane (Ljubice) Cantily-eve, na čijem ju se grobu odlični hrvatski pjesnik Josip Milaković sjeća lijepim prigodnim sonetom uz prigodnice Bogumila Tonija i Ljudevita Šolca, dok Fran Hrčić piše „O Stanku Vrazu“, a Mate Malinar pripričuje sastavak: „Nacionalni i ljubavni idealizam St. Vraza“. Značajno je, da literarni članci potječu od hrvatskih književnika i to gotovo od samih domaćih sinova i onih što nastavaju u Samoboru. Ovo je svakako spomena vrijedna kulturna pojava, gdje se u jednom malenom gradiću kao što je Samobor, može naći na okupu ovolik broj hrv. književnika i domaćih sinova.

Kako nam javljaju iz Ljubljane, naredni broj velikog ilustriranog i književnog lista „Slovana“ osvrnut će se također na Vrazov broj našega lista. Dotičnu ćemo ocjenu donijeti, čim nam stigne na ruku odnosni broj „Slovana“.

Prigodom stogodišnjice*

Napisao A. G. Matoš.

Pored Savremenika najljepše se Vrazovoj uspomeni odužio izvrsni regionalni tjednik Samoborski List pod domoljubnim uredjivanjem našeg dragog dra. M. Juratovića i neumornog narodnog prosvjetitelja, književnika i samoborskog učitelja B. Tonija. U krasnom, pjesničkom i dokumentovanom prilogu lista ima članaka i pjesama Samoboraca — literata, Samoboraca rodom kao B. Toni, F. Hrčić i Josip Milaković, pa Samoboraca simpatijama i tamošnjim boravkom kao gg. Mate Malinar i dr. Ljudevit Šolc, koji pjeva Vrazovoj Ljubici:

Kô hladni trepet nedosežne zvijezde
Nad njegovim žičem sjao je Tvoj lik —
Zbog Tvoga oka skladao je pjesme,
Zbog svoje pjesme posto besmrtnik.

Pored rada u prilogu napisao je B. Toni za Samoborski List feljton iz života Vrazove Ljubice, pun nepoznatih, neizdanih podataka, koje bi nam s eventualnom objelodanjenom korespondencijom Julijane Cantily nesrećno udane Engler, mogli dati sliku psihe hrvatske Laure i romantične ljubavi u ilirskoj Hrvatskoj. Samoborci prvi nadjoše negdje i publicirali sliku samoborske Lote, Julije i gdje. de Beaumont, a gledajući to puno, blijedo, dugoljasto lice sa dubokim čežnjama ranjenog života u lijepim, malo kosim i međusobno udaljenim očima, u crnoj koafiri junakinja G. Sandove, pa Schlegelovih Ch. Lamboviti i Mussetovih ljubavnica, bijaše mi kao da negdje vidjeh tu damu u arhajskoj pozi nespretno naslikane njene ruke. Vidjeh je u Adolfu B. Constantu, a da je vidi Francuz, rekao bi: — Ta ovo je naša Gospodja Bovary. Sličnost bi bila još veća, da taj njen muž Engler bijaše liječnik.

Samoborci prirediliše 3. o. mj. za spomenik na Ljubičnom grobu i lijep koncert

*) Donosimo izvadak iz podliska, što ga je u zagrebačkom dnevniku „Hrvatska Sloboda“ napisao jedan od najdarovitijih naših pisaca i kritičara, gosp. A. G. Matoš. — Ured.

svog društva J e k e uz prijateljsku pomoć gg. Zeca vrsnog pjevača. E. pl. Laszowskoga i Milana Ključeca, a pod patronatom gospodje poznatog rodoljuba i ljekarnika, gdje. Malvine Klešćić starale su se samoborske lijepe gospodjice za što veći prihod te zabave. Samobor se i opet pokazao kao mjesto dostojno svake pjesničke ljubavi: kao gradić, gdje kroz hrvatski osvit prvi puta jeknu iz Livadićeve kurije, koja još stoji uz žubor potoka i pod granama topola, jablana i crnogorice — Još Hrvatska nij' propala!

Vraz je Samoborac, jer naša su ona mjesta, koja najviše volimo, pošto smo tu najviše ljubili, za najviše oblike života se rodili. Što su mjesta rodjenja, ako smo tamo samo rodjeni i ništa više? Što je za Rousseaua Ženeva, za Heinea Düsseldorf, englesko ladanje za Byrona? Ima ljudi, koji u vječnom nemiru ne mogu naći grada duše svoje. Shelleyev grad nije grdn London, već polumrtva Pisa gdje ljubi kontesu Viviani, pišući prijatelju: „Poneki među nama ljubili su kakvu Antigonu u predživotnom bitisanju i zbog toga ne nalaze potpunog zadovoljstva ni na kojem mjestu“. Tu Antigonu iz predživotnog sjećanja, taj refleks ljepote iz tamnog predvorja vlastite duše našao je Vraz u Samoboru, pa kako je ona bila produkt samoborskog pejzaža, tamošnji Anindol sa sudbinskom kapelicom, drvećem, sjenastim stazama još danas punih one besmrtnne ljubavi, stare ruševine nad pitomim mjestom sa kućama i jablanima napoleonske uspomena, vidici, otkuda puca široki pogled na Savu, na Zagreb, na Zagorje sve do Vrazove kolijevke, a sve to zavijeno u modru, azurnu boju sna, magle, daljine, romantike, zdravog zraka i zdrave poezije: samoborska okolica je najbolja ilustracija Djulabija. Želite li razumjeti pjesnike, idete u onu prirodu, u onu okolicu, koju opjevaše, pa ako je dotični kraj — kao u ovom slučaju — ostao isti kao i u doba njihovo, priroda će vam sa njenim analognim dojmovima biti najboljim tumačem. Zato sam Vraz tek u Samoboru potpuno razumio, našavši u okolici sve Vrazove opisne, deskriptivne elemente. Ljubica kao portrait romantične hrvatske ilirske duše vječno će živjeti u pitomim, divnim konturama samoborskog pejzaža, a crvene jednostavne ruže oko gvozdenog krsta na njenom grobu u cintoru župne crkve, ruže rumene kao jabuke djulabije, daju i danas svakome malo mirisa od onoga, što je Vrazu bila krasna Juliana Cantily i što bi nama trebala biti domovina nadjena u srodnoj ženskoj duši.

Gospodarstvo.

Grozdiv moljac.

Ove godine pojavio se je u većoj mjeri kod nas na grozdju i moljac (Sauerwurm). Kako znade ovaj crv velike štete nanijeti, u Njemačkoj, gdje koje godine jednu trećinu i više priroda uništi, nužno je stoga da ga marljivo tamanimo kako se ne bi i kod nas većma razmnožio.

Prvi put se pojavljuje za vrijeme cvatnje grozdja, a drugi put pod konac mjeseca srpnja, te ostane na grozdju sve do svršetka rujna.

Čim se opazi valja smjesta pregledati sve grozdice te zapretke otvoriti iglom ili malim uskim za to načinjenim škarama, crva izvaditi i zgnječiti. Kasnije u kolovozu i rujnu izrezuju se i pobiru crviliive jagode, te uništavaju. Donekle pomaže i prašenje sum-

porom. Mješavice u Njemačkoj gdje se je u većoj mjeri moljac pojavio, izdane su po oblasti stroge odredbe glede tamanjenja moljca, te mora svaki gospodar temeljito vinograd očistiti od ovog insekta pod prijetnjom novčane globe do 30 maraka. C.

Odbrana grozdja od trsne plijesni.

Uz peronosporu pojavio se je ljetos u većoj mjeri i oidium (plijesau) na grozdju, jer razvitku ove bolesti isto kao i peronospori pogoduje vlažno vrijeme. Posljednjih se dana počinje sve većma širiti, naročito u vinogradima, gdje stoji mladje širom nepovezano i travom zarašteno, s tim više u nizinama i vlažnijem tlu.

Da se predusretne ovoj bolesti potrebno je marljivo prašiti grozdje s finim samljenim sumporom po lijepom toplom sunčanom vremenu. Osim toga je dobro da se grozdje dobro poškopri rastopinom modre galice. Mladje neka se prikrati, a čokoće očisti od korova, da ima loza što više promanje i propuha a do grozdja dopire što više sunčanih zraka i svijetla, čega oidium ne podnosi te sprečava njegov razvoj i širenje. C.

Ljetovišni i ljetilišni gosti.

od 16. do 30. lipnja.

Cuvaj pl. Slavko, odjelni predstojnik zem. vlade i. s., sa suprugom, Zagreb. — Ehrenhoffer Irma, supruga minist. savjetnika, Budimpešta. — Dr. Frangeš Otto, sveuč. profesor sa obitelji, Zagreb. — Feldmann Adolf, maser, Beč. — Greiff Pavao, učitelj opernog pjevanja sa obitelji, Beč. — Hudernig Romana, Graz. — vitez Jenisch-Altfeld Ferdinand Josip, pukovnik u m. sa suprugom, Graz. — Jajčinović Mijo, satnik sa kćerkom, Osijek. — Jovanović Petar, pošt. i brzojavni nadzornik u m., sa suprugom, Osijek. — Kranjčević Ljubica, učiteljica Križevci. — Kucelj Franjo, zakupnik, Sv. Ivan Žabno. — Lulla Terezija, maserica, Djakovo. — Mally Julijo, kapetan u m. sa obitelji, Graz. — Perić Božo, činovnik, Ston (Dalmacija). — Pammer Marija, Graz. — Reiner Oskar, posjednik, Požega. — Sailer Elisa, privatnica, Beč. — Sittig Olga, učiteljica, Radmansdorf (Kranjska). — Šajrti Vilma, komptaristica, Zagreb.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Kuća

u Bregani broj 22 uz zemaljsku cestu tik tvornice štapova u Bregani, u kojoj je zaposljeno 200 radnika, dobrovoljno se prodaje zajedno sa stalom, stagljom kovačnicom i bašcom.

Kuća sastoji se iz 3 soba, kuhinje i podruma. U istoj kući nalazi se neograničena točiona vina, a ista je veoma prikladna za otvorenje sitničarije, koja bi s obzirom na tvornicu i prometnu točku, lijepu dobit pružala.

Dražba održavat će se dne 24. srpnja 1910. u 3 sata popodne na licu mjesta u Bregani.

Dražbovatelj imade položiti prije započete dražbe vadum od 1000 K, koji će se nedostatcu odmah vratiti.

Dražbeni uvjeti propišt će se prije započete dražbe.

Kuharica

traži se, koja umije i ostale kućne poslove obavljati. Prijaviti se kod g. Šeka.

„Croatia“ tvornica portlandcementa dioničko društvo u Zagrebu

preporučuje uz najjeftinije cijene za dobavu u potpunim vagonskim tovarima

Prima portlandcementa

izvršne, — norme društva inžinira i arhitekta znatno natkriljujuće — kakvoće.

Centralna poslovnicu: Zagreb, Illica 29.

Brzojavni: Croatia-cement Zagreb.

Telefon Interurban 980.

Traži se naučnik

za manufakturnu trgovinu iz bolje kuće. — Upi-
tati u tiskari Samoborskog Lista.

Naučnik iz bolje kuće prima se u
tiskari S. Šeka, Samobor.

Prodaje se

45° rakija od godine 1908. i 1909.
kod Vilima pl. Kiepacha u Bregani,
na veliko i malo. Jamči se za naravnost.

Kurje oči

operiram najsavjesnije i na najmoderniji
način sa svim oprezom i najboljim uspjehom.
Cijene umjerene.

Alojs Feldman,
masseur Hyötop zavoda

**Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.**

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uredjene sobe s elek-
tričnom rasvjetom. Elegantna restauracija.
Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i
točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Opće poznata Osječka **MARIJINA MAST**

rabi se uspješno protiv pjega,
nadalje za učišćavanje lica, za
njegu ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić K 1.-

1 mali lončić K —70

Satje se pouzrećem i to
najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Najzi Boljoj pomoći.
Ivana Govorkovića,
OSIJEK I., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u ljekar-
nici **M. KLEŠČIĆA.**

Chinoferrin okrepljujuće sredstvo za slabe
i nemoćne, te bolesne na žel-
udcu. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana probavni prašak
za želudac. Cijena kutiji 1 K.
Samoborska vinovica

za jačanje mišica i odstranjenja umornosti.
Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena
boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima
Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapli. Staro i prokušano sredstvo
proti bolesti želudca i pomanjkanju teka.
Bocice po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje.
Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za
zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste.
Razne medicinske specialitete i kirurškičke
sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene
dobivaju se u

Ljekarni Mirka Kleščića
u Samoboru.

Uspješno se oglašuje u
„Samoborskom listu“

Očitovanje.

Nedavno je 6 članova trgovačko-po-
moćničkog saveza istupilo iz „Pučke čita-
onice i knjižnice“ uz pismeno očitovanje, da
su bili uvrijeđeni.

Kolportira se neosnovana vijest, da
sam ja dotičnu gg. dan poslije zabave, što
ju je „Pučka čitaonica“ dne 5. lipnja t. g.
u našoj gostionici u Anin-perivoju uvrijeđio.

Očitujem ovime, da ja dotičnu gospodu
nisam nijednom riječju uvrijeđio, niti sam
imao razloga, da to činim, pa je puka iz-
mišljotina ili hotimična zloba, ako se meni
podmiče, da sam ja dao povoda kakovom
negodovanju.

Samobor, 14. srpnja 1910.

Stjepan Fresl ml.

**Prvi Samoborski
umjetni mlin na čigre s valcima
i tvornica ječmenove kaše.**

Izradjuje najfinije pšenično brašno i ječ-
menovu kašu uz najjeftinije cijene, te se
preporučuje cijenjenom općinstvu Samobora
i okoline.

Andro Nagode, Samobor.

Razglednice samoborske te
razne druge, kao
umjetničke, razni vidici, ruže, ljubovne, č-
stiltke, djeca itd. — dobiju se najjeftinije u
papirnici **S. Šeka,** Trg Leop. Salvatora.

◆ **5500** ◆

svjedodžbi od liječnika
i privatn. potvrđuju, da

KAISER-ove

prane karamele
sa tri omorike
najuspješna. otstranjuju

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar i kašalj
hripavac

Omot 20 i 40 fil.,
svežanj 60 fil.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ljekarnika u Samoboru.

Odlikovao: Krško 1902., Zagreb 1906.

Utemeljeno god. 1872.

Najstarija trgovina
mješovite robe na veliko i na malo
E. Presečki u Samoboru

preporučuje za nadošlu sezonu gg. vinogradarima i gospodarima
svoj najveći izbor

peronospora štrcaljke

kompletne i sve k ovim pripadajuće dijelove posebno.

Puhaljke za sumpor

najsolidnije gradjene.

Noževе i gumije za cijepiti. Škare za vinograde i vočke.

Prave aussiške galice, sumpora 1. vrste, dvostruko rafino-
vanog, rafije (like) bijele široke. Nadalje kosa, srpova i brusnih
kamena najbolje vrste.

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR,

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu
za točnu i solidnu izradbu svih ti-
skarskih radnja, a napose veleč. gg.
svećenicima, župnim uredima, gg.
učiteljima, kotarskim, općinskim
i privatnim uredima, štedionicama,
bankama, trgovcima, obrtnicima,
gostioničarom itd. za izradbu ti-
skanica, listovnih papira, računa,
omota, memoranda, opomena, po-
sjetnica, zaručnih i vjenčanih karta,
osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene
na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u
skatuljama, pripovijesnih, školskih
i trgovačkih knjiga, koledara te
otiso-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.